

OBSAH

Předmluva	3
Úvod	4
1. Staroslověnská literatura	
(Od poloviny 9. století do začátku 10. století)	7
A. Přehled	7
B. Ukázky	10
Proglas7	10
Život Konstantinův	13
Život Metodějův	16
2. Převaha latinské literatury	
(Od začátku 10. století do začátku 15. století)	20
A. Přehled	20
B. Ukázky	23
Latinská literatura	
Maurus, Legenda o sv. Svoradovi a Benediktovi	23
Duchovní lyrika	
Vítaj, milý Spasitelu	25
Maria, matko	26
Ó, verný kresťane	26
Ústní lidová slovesnost	
Mati diovča zháňa	26
Vydala mamka, vydala dcéru	27
Kdeže si bola	28
3. Pronikání měšťanské kultury	
(Od začátku 15. století do poloviny 17. století)	29
A. Přehled	29
B. Ukázky	36
Latinský humanismus	
Martin Rakovský, Elégia na Jana Hodějovského st.	36
Martin Rakovský, O rozvrstvení obyvatelstva a příčinách štátnych prevratov	37
Jakob Jakobeus, Slzy, vzdychy a prosby národa slovenského	38
Vavřinec Benedikt z Nedožier, Grammaticae Bohemicae ... libri duo	40
Historické zpěvy	
Martin Bošňák, Píseň o zámku Muránském	41
Píseň o Sigoti	46

Píseň o Modrom Kameni, Divíne a Zvolene	53
O Jáagri	57
Milostná poezie	
Píseň o duch uherských pánoch a tureckého cisáre dcére	61
Pane Bože milý	65
Mějš ty lítost, má najmilší	66
Duchovní poezie	
Ján Silván, Marnost na všem znám a vidím	69
Eliáš Láni, Ač jest mé srdce smutné	71
Jiří Třanovský, Již poslední časové konečně nastali	72
Drama	
Pavel Kyrmezer, Komedia česká o bohatci a Lazarovi	73
Lidová slovesnost	
Král' Matiáš a bača	79
Medveď a líška	80
Ten turecký mýtník sedí vo väzení	80
Utekajte, chlapci, hore dolinami	82
Na bystrickej bráne visia dolománe	82
Hory, hory, čierne hory	83

4. Ústup měšťanské kultury a rostoucí funkce kultury lidové v době utužení feudálních vztahů

(Od poloviny 17. století do osmdesátých let 18. století)	84
A. Přehled	84
B. Ukázky	92

Duchovní poezie

Juraj Zábojník, Cantilena composita in solamen M. D. Ostrosith Paulianae	92
Daniel Sinapius Horčička, Smrt	93
Jonáš Koledánus, Smutní dnové mi nastali	94

Didakticko-reflexivní poezie

Peter Benický, Verše slovenské	95
Hugolín Gavlovič, Valaská škola — mravov stodola	96
Štefan Pilárik, Sors Pilarikiana — Los Pilárika Štěpána	99

Literatura memoárová a cestopisná

Tobiáš Masník, Vezení i vysvobození Tobiáše Masniciusa	103
Daniel Krman, Itinerarium	109

Milostná poezie

Štefan Ferdinand Selecký, Obraz pani krásnej, perem malovaný, ktorá má v Trnave svoje prebývaní	110
Ja milujem, nesmím povídati	118
Darmo myslíš, darmo túžíš	119

Drama

Tragedia neb Hra smutná, prežalostná	121
--	-----

Pololidová beletrie

Kúsky klerikú pro zábavku laikú	125
Lajster všelijakých kratochvilných historíí	125
Ostrovtipné nápady a veľiké cigánství i hádky	126

Pololidová poezie

Edmund Pascha, Prosaie pastorales : Včera sme, bratrové milí	128
Moskovský spevník: Dina, dina, Rusnaci	130
Spevník Jozefa Kelecsényiho: Sivé oči, sivé jako tá mrákava	130
Zborník Jána Lányho I–II: Dobrá nocka tej materi	131
Založím si kapsu na svůj hříšný chrbát	132
Zústaň, komu chceš, zústaň, milá	132
Zborník Jána Buoca: Ach, tyranko srdce mého, proč si mne tak ranila	133
Písne všelijake: Bodaj tebe, mily, strely rozstrelali	134
Dionýz Kubík, Cantiones Slavonicae: Vstávaj hore, vstávaj, na baňu klopajú	134
Zabili Janička v šenku	135
Vandruvali ševci, prišiel na nich mráz	135
Cantilenae — Énekek — Pesničky: Čo robí Janko v nitranskej temnici	136
Spívajte si, dievky, dokud ste pannami	136
Janko z Bánoviec, švárny mládenec	137

Lidová slovesnosť

Chodí Janko po potoce	137
Neni mizernejšie na svete stvorenie	138
Hej, hore háj, dolu háj	139
Píseň o Jánošíkovi, zbojníkovi	140
O Surovec Jakubovi, zbojníkovi	144
Píseň o Adamovi a Ilčíkovi, zbojníkoch	152
O troch grošoch	156

Bibliografické poznámky	158
--------------------------------------	-----